

C/2024/4059

12.7.2024.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums

Priekšlikums Padomes direktīvai “Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (BEFIT)”

(COM(2023) 532 final – 2023/0321 (CNS))

Priekšlikums Padomes direktīvai par transfertcenu noteikšanu

(COM(2023) 529 final – 2023/0322 (CNS))

(C/2024/4059)

Ziņotājs: **Petru Sorin Dandea**

Apspriešanās	Eiropas Savienības Padome, 14.11.2023 un 30.11.2023
Juridiskais pamats	Līguma par Eiropas Savienības darbību 115. pants
Atbildīgā specializēta nodaļa	Ekonomikas un monetārās savienības, ekonomiskās un sociālās kohēzijas specializētā nodaļa
Pieņemts specializētās nodaļas sanāksmē	10.4.2024
Pieņemts plenārsesijā	24.4.2024
Plenārsesija Nr.	587
Balsojuma rezultāts (par/pret/atturas)	179/0/4

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. EESK atzinīgi vērtē Komisijas pastāvīgos centienus izstrādāt kopēju uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmu, lai atbalstītu iekšējā tirgus konsolidāciju.

1.2. EESK atzīmē, ka par Komisijas izstrādātajiem KUIINB (2011. gads) un KUIINB (2016. gads) priekšlikumiem, kuru mērķis bija izveidot visā Eiropas Savienībā kopēju nodokļu bāzi, Padomē netika panākta politiska vienprātība. Iesniedzot BEFIT tiesību akta priekšlikumu, tas ir ņemts vērā gan no politiskā, gan tehniskā skatpunkta.

1.3. EESK atbalsta Komisijas lēmumu ierosināt BEFIT sistēmu ar ES direktīvas palīdzību, jo dažādie valstu noteikumi pašlaik rada sadrumstalotību un atšķirības, kas kavē pārrobežu darbības visā iekšējā tirgū, jo uzņēmumiem rodas augstas izmaksas, kad tiem jānodrošina atbilstība vairākiem tiesiskajiem regulējumiem.

1.4. EESK norāda, ka saskaņā ar BEFIT priekšlikuma 48. panta 2. punktu dalībvalstīm būs tiesības savām iedalītajām daļām pievienot nodokļa bāzes palielinājumus, nodokļu atskaitījumus vai nodokļu atvieglojumus. EESK atzīst, ka ir lietderīgi dot dalībvalstīm rīcības brīvību, tomēr šāda elastība varētu būt pretrunā Komisijas mērķim samazināt atbilstības nodrošināšanas izmaksas, kas gultas uz uzņēmumiem.

1.5. EESK piekrīt Komisijai, ka vienošanās par otro pīlāru varētu sekmēt centienus izveidot kopīgu ES tiesisko regulējumu uzņēmumu ienākuma nodokļa jomā. EESK uzskata: lai patiešām vienkāršotu un samazinātu izmaksas, *BEFIT* būtu jāaskaņo ar ESAO otrā pīlāra noteikumiem.

1.6. EESK norāda: lai gan *BEFIT* korekcijas finanšu kontos ir ierobežotākas nekā otrā pīlāra korekcijas, nav īpašu noteikumu vai stimulu inovācijas darbībām vai konkrētām nozarēm. Piemēram, joprojām nav skaidrs, vai tiks saglabātas inovācijas shēmas un "patentlodziņa" režīmi, ko piedāvā dažas dalībvalstis.

1.7. EESK uzskata, ka iespēja kompensēt pārrobežu zaudējumus *BEFIT* grupā radīs nepieciešamību precizēt aspektus gan saistībā ar pārnesanas/pārneses laika ierobežojumiem, gan līdzāspastāvēšanu ar otro pīlāru. Izmantojot apkopošanu, *BEFIT* dos iespēju pārrobežu zaudējumus vienā dalībvalstī kompensēt ar peļņu citā dalībvalstī, taču tas varētu būt pretrunā ar otrā pīlāra virsnodokli, kura mērķis ir nodrošināt efektīvo minimālo nodokļa likmi 15 % apmērā.

1.8. EESK iesaka ar *BEFIT* regulējumu saistītu datu apstrādi veikt saskaņā ar VDAR ⁽¹⁾ paredzēto datu minimizēšanas principu, ierobežojot ar personu saistītas informācijas vākšanu līdz līmenim, kas ir tieši svarīgs un nepieciešams konkrēto *BEFIT* priekšlikuma mērķu sasniegšanai, un glabāt datus tikai tik ilgi, cik nepieciešams šādu mērķu sasniegšanai.

1.9. EESK piekrīt Komisijai, ka jāprecizē vairāki ar tiesību aktiem par transfertcenu noteikšanu saistītie jēdzieni un jautājumi, lai uzlabotu tiesiskā regulējuma skaidrību un paredzamību. Tas varētu samazināt atbilstības nodrošināšanas izmaksas MVU ikdienas darbībā un, iespējams, samazināt arī procesuālās un tiesvedības izmaksas.

1.10. Vērts atzīmēt, ka dažus Komisijas priekšlikuma mērķus, iespējams, varētu sasniegt arī, uzlabojot direktīvu par nodokļu strīdu izšķiršanas mehānismiem, un ka vēl nav zināms, kā uz jauno ES pieeju transfertcenu noteikšanai reaģēs nozīmīgas trešās valstis. EESK arī uzskata, ka būtu lietderīgi atjaunot ES Kopējo transfertcenu noteikšanas forumu, lai apspriestu, kā labāk risināt transfertcenu noteikšanas strīdus Eiropas Savienībā.

1.11. EESK uzsver, ka ir svarīgi rūpīgi novērtēt atbilstības nodrošināšanas izmaksas un administratīvo slogu uzņēmumiem, kuri ir ieinteresēti *BEFIT* priekšlikumā, lai tie izprastu jaunās sistēmas faktiskos ieguvumus uzņēmumiem visā Eiropā. Komisijas plānotie pasākumi *BEFIT* efektivitātes un lietderības uzraudzībai šajā ziņā šķiet mērķtiecīgi (īstenošanas un *BEFIT* darbības sākotnējās izmaksas, to uzņēmumu grupu skaits, uz kurām priekšlikums attiecas obligāti, to uzņēmumu skaits, kuri izvēlas iesaistīties brīvprātīgi, atbilstības nodrošināšanas izmaksu attīstība un nodokļu dubultās uzlikšanas strīdu skaits).

1.12. EESK atzīmē: Komisija uzskata, ka *BEFIT* priekšlikums "ir būtisks arī no pašu resursu skatupunkta, kā norādīts 2021. gada paziņojumā "Jaunās paaudzes pašu resursi ES budžetam"". Tomēr ilgais un nenoteiktais likumdošanas process, ar ko saskaras *BEFIT*, apgrūtina iespēju aplēst gan pašu resursu sadaļām pieejamo resursu apjomu, gan to, kad šādi papildu resursi būs pieejami.

1.13. Lai nodrošinātu pienācīgu koordināciju starp *BEFIT* un īpašajiem valstu nodokļu noteikumiem, ko dažās dalībvalstīs piemēro sociālās ekonomikas struktūrām, piemēram, kooperatīviem un sociālajiem uzņēmumiem, EESK aicina *BEFIT* sistēmā atzīt šādu īpašu fiskālo noteikumu esamību.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

2. Eiropas Komisijas priekšlikums un konteksts

2.1. Komisijas priekšlikums "Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (BEFIT)" attiecas uz jaunu vienotu noteikumu kopumu uzņēmumu grupām piemērojamas nodokļu bāzes noteikšanai, un tā mērķis ir samazināt nodokļu saistību izpildes izmaksas lieliem uzņēmumiem, kas darbojas pāri robežām, un tādējādi atvieglot valstu iestādēm iespēju noteikt, kuri nodokļi ir maksājami.

2.2. Komisijas priekšlikums aizstāj divus iepriekšējos priekšlikumus — priekšlikumu par kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (KUINB) un priekšlikumu par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (KKUINB), kuri attiecīgi nāca klajā 2011. un 2016. gadā un politiskās vienprātības trūkuma dēļ tika atsaukti. Jaunā satvara pamatā ir iepriekšējā pieredze, kas gūta saistībā ar KKUINB, ESAO/G20 starptautisko nodokļu nolīgumu par minimālo nodokļu likmi un 2022. gada beigās pieņemto Otrā pīlāra direktīvu.

2.3. Runājot par piemērošanas jomu, jāatzīmē, ka jaunie noteikumi būs obligāti grupām, kas darbojas ES un kuru kopējie gada ieņēmumi ir vismaz 750 miljoni EUR, ja galīgajam mātesuzņēmumam pieder vismaz 75 % īpašumtiesību vai tiesību, kas dod tiesības uz peļņu. BEFIT grupas dalībniekam jāatbilst minētajām robežvērtībām bez pārtraukuma visu fiskālo gadu. Citas mazākas grupas, piemēram, to MVU grupas, kas darbojas pāri robežām, var izvēlēties piedalīties, ja tās sagatavo konsolidētos finanšu pārskatus.

2.4. Konkrētāk, Komisijas priekšlikumā būs iekļauti kopīgi noteikumi nodokļu bāzes aprēķināšanai vienības līmenī. Visi uzņēmumi, kas ir vienas un tās pašas grupas dalībnieki, noteiks savas nodokļu bāzes saskaņā ar vienotiem nodokļu korekciju noteikumiem, kuri jāpiemēro to finanšu grāmatvedības pārskatos.

2.5. Nodokļa bāzes apkopšana ES grupas līmenī ir būtisks jaunās sistēmas darbības elements. Visu grupas dalībnieku nodokļu bāzes tiks apkopotas vienā nodokļa bāzē. Tas dod iespēju veikt pārrobežu zaudējumu segšanu, jo zaudējumi tiks automātiski kompensēti ar pārrobežu peļņu. Pašlaik šāds atvieglojums ir iespējams tikai retos gadījumos, un tas varētu izraisīt grupas peļņas pārmērīgu aplikšanu ar nodokļiem, atturot uzņēmumus no pārrobežu darbības iekšējā tirgū.

2.6. Pēc tam apkopoto nodokļa bāzi sadalīs, pamatojoties uz pārejas noteikumu attiecībā uz sadali, saskaņā ar kuru izmanto katra BEFIT grupas dalībnieka apkopotās nodokļa bāzes procentuālo daļu, kas aprēķināta kā iepriekšējo triju finanšu gadu apliekamā rezultāta vidējais rādītājs. Pārejas noteikums attiecībā uz sadali atvieglos centienus izveidot pastāvīgu sadalījuma metodi, kuras pamatā var būt sadalījuma formula, kurā izmantoti būtiski faktori.

2.7. Konkrētāk, II nodaļā ir ietverti noteikumi par katra BEFIT grupas dalībnieka provizoriskā nodokļu rezultāta noteikšanu, piemērojot noteikumus, kas izklāstīti 2. iedaļā "Finanšu grāmatvedības neto ienākumu vai zaudējumu korekcijas", 3. iedaļā, kas attiecas uz nolietojuma noteikumiem, un 4. iedaļā "Termiņi un kvantitatīvās noteikšanas normas".

2.8. No organizatoriskā viedokļa saskaņā ar V nodaļas noteikumiem vienas pieturas aģentūra dos vienam grupas dalībniekam iespēju aizpildīt grupas informācijas deklarācijas vienas dalībvalsts nodokļu administrācijā. Citiem vārdiem sakot, "deklarācijas iesniedzēja struktūrvienība", kas principā ir galējais mātesuzņēmums, iesniegs vienu informācijas deklarāciju par visu BEFIT grupu ("BEFIT informācijas deklarāciju") savai nodokļu administrācijai ("deklarācijas iesniegšanas iestādei"). Tad deklarācijas iesniegšanas iestāde dalīsies ar visu attiecīgo informāciju ar pārējām dalībvalstīm, kurās grupa darbojas.

2.9. Nodokļu revīzijas un strīdu izšķiršana paliks valstu līmenī. Dažos gadījumos revīzijas var būt nepieciešams veikt kopīgi un saskaņā ar spēkā esošo tiesisko regulējumu. Katrai BEFIT grupai būs arī BEFIT darba grupa, kurā darbosies visu to dalībvalstu nodokļu administrāciju pārstāvji, kurās grupa darbojas; tas dos iespēju apmainīties ar informāciju un koordinēt rīcību.

2.10. Komisija norāda: "lai nodrošinātu vienotās sistēmas noteikumu pareizu īstenošanu un izpildi, dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sodiem, kas piemērojami par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu. Šiem sodiem vajadzētu būt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem".

2.11. Komisijas priekšlikumā ir iekļauti arī īpaši noteikumi, kuru mērķis ir Eiropas Savienībā saskaņot transfertcenu noteikšanas noteikumus, tādējādi nodrošinot vienotu pieeju, lai risinātu aktuālākos kritiskākos jautājumus saistībā ar transfertcenu noteikšanu.

2.12. Jauno transfertcenu noteikšanas noteikumu mērķis ir Eiropas Savienībā ieviest vienotu sistēmu nesaistītu pušu darījuma principa piemērošanai. Šis mērķis tiek sasniegts šādi: i) iekļaujot Savienības tiesību aktos nesaistītu pušu darījuma principu; ii) saskaņojot galvenos transfertcenu noteikšanas noteikumus; iii) precizējot ESAO transfertcenu noteikšanas vadlīniju nozīmi un statusu; un iv) radot iespēju Eiropas Savienībā izveidot kopīgus saistošus noteikumus par konkrētiem transfertcenu noteikšanas jautājumiem, vadoties pēc ESAO transfertcenu noteikšanas vadlīnijām.

2.13. Priekšlikums direktīvai par transfertcenu noteikšanu apstiprina galvenos saskaņā ar ESAO transfertcenu noteikšanas vadlīnijām veiktās analīzes elementus (faktisko darījumu noteikšana, salīdzināmības analīze, atzītas ESAO transfertcenu noteikšanas metodes) un precizē, kā Eiropas Savienībā būtu jāpiemēro korekciju veikšanas mehānismi, lai novērstu nodokļu dubultu uzlikšanu.

3. Vispārīgas un īpašas piezīmes

3.1. EESK atzinīgi vērtē Komisijas pastāvīgos centienus izstrādāt vienotu uzņēmumu ienākuma nodokļa regulējumu iekšējā tirgus atbalstam; šī ideja ir ES vēstures sastāvdaļa kopš tā pirmo reizi parādījās Eiropas Ekonomikas kopienas politikas dokumentos jau tālajos 1960. gados. Šis vērienīgais mērķis atkal tiek īstenots ar *BEFIT* priekšlikumu.

3.2. EESK norāda, ka pēdējie Komisijas mēģinājumi izveidot kopēju nodokļu bāzi visā ES (KKUINB un KUINB priekšlikumi attiecīgi 2011. un 2016. gadā) neguva politisku vienprātību Padomē. Iesniedzot šo tiesību akta priekšlikumu, ir ņemta vērā iepriekšējā pieredze gan no politiskā, gan tehniskā skatpunkta. Sagatavotajā tekstā ir ņemtas vērā arī jaunākās nodokļu jomā vērojamas tendences, kas saistītas ar globalizāciju un digitalizāciju.

3.3. EESK atzinīgi vērtē to, ka Komisija pirms *BEFIT* priekšlikuma galīgās redakcijas publicēšanas ir veikusi sabiedrisku apspriešanos. Kopumā konsultācijās tika saņemtas 123 atsauksmes no uzņēmumu apvienībām, nodokļu konsultantiem un juristiem. Respondenti bija arī iedzīvotāji un gan lielāki, gan mazāki uzņēmumi, kā arī akadēmiskās aprindas un pētniecības iestādes, nevalstiskās organizācijas un arodbiedrības.

3.4. EESK piekrīt Komisijai, ka *BEFIT* priekšlikums atbilst vairākām citām nesen īstenotām likumdošanas iniciatīvām nodokļu jomā, piemēram, Direktīvas par administratīvo sadarbību satvaram. Pašreizējā un pieaugošā sadarbība starp valstu nodokļu iestādēm patiešām varētu sniegt ievērojamu labumu Komisijas iecerētajai *BEFIT* administrācijas sistēmai.

3.5. EESK atbalsta Komisijas lēmumu ierosināt ES direktīvu par *BEFIT*, jo pašlaik dažādie valstu noteikumi rada sadrumstalotību un atšķirības, kas kavē pārrobežu darbības, jo uzņēmumiem rodas lielas izmaksas, kad tie cenšas nodrošināt atbilstību vairākiem atšķirīgiem tiesiskajiem regulējumiem. Atšķirības starp dalībvalstīm var arī radīt neatbilstības, kas, iespējams, var izraisīt nodokļu neuzlikšanu vai arī vienas un tās pašas peļņas vairākkārtēju aplikšanu ar nodokļiem. Tāpēc ES likumdošanas iniciatīva ir piemērotāka un efektīvāka nekā dažādi valstu intervences pasākumi (subsidiaritātes princips).

3.6. EESK piekrīt Komisijai, ka vienošanās par ESAO/G20 Iekļaujošā satvara otro pīlāru, ko panākušas dalībvalstis^(?), varētu sekmēt centienus izveidot kopīgu tiesisko regulējumu uzņēmumu ienākuma nodoklim iekšējā tirgū. Lai faktiski vienkāršotu un samazinātu izmaksas, *BEFIT* būtu jāsaskaņo ar ESAO otrā pīlāra noteikumiem. Tomēr *BEFIT* direktīvā ir izvirzīta prasība nodokļu maksātājiem sagatavot finanšu pārskatus saskaņā ar grāmatvedības standartu, kas atbilst ES tiesību aktiem^(?) (piemēram, valstu vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem (VPGP) vai starptautiskiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS)).

(?) Dalībvalstis 2021. gada decembrī vienprātīgi pieņēma Otrā pīlāra direktīvu par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Eiropas Savienībā.

(?) Komisijai būtu jāpievērš īpaša uzmanība *BEFIT* ietekmei uz uzņēmumiem, kas konsolidē savu nodokļu bāzi, izmantojot trešā valsti piemērojamus vispārpieņemtus grāmatvedības principus.

3.7. EESK norāda, ka, ieskaitot *BEFIT*, paralēli darbosies trīs noteikumu kopumi: iekšzemes ieņēmumu noteikšanas sistēma, otrā pīlāra sistēma un *BEFIT* sistēma. Šāds sadrumstalots satvars varētu kļūt apgrūtināošs mazām dalībvalstīm ar ļoti ierobežotām administratīvajām spējām, īpaši tad, ja lielas grupas galvenā mītne atrodas mazā dalībvalstī.

3.8. EESK norāda: lai gan *BEFIT* korekcijas finanšu kontos ir ierobežotākas nekā otrā pīlāra korekcijas, nav īpašu noteikumu vai stimulu inovācijas darbībām vai konkrētām nozarēm. Piemēram, joprojām nav skaidrs, vai tiks saglabātas dažu dalībvalstu piedāvātās inovācijas shēmas un "patentlodziņa" režīmi, iespējams, mazinot ES konkurētspēju.

3.9. EESK norāda, ka saskaņā ar *BEFIT* priekšlikuma 48. panta 2. punktu (*) dalībvalstīm būs tiesības savām iedalītajām daļām pievienot nodokļa bāzes palielinājumus, nodokļu atskaitījumus vai nodokļu atvieglojumus, kas, iespējams, novedīs pie tā, ka dažādās dalībvalstīs uzņēmumu peļņa tiks aplikta ar nodokļiem atšķirīgi. EESK atzīst, ka ir vērtīgi dot dalībvalstīm zināmu rīcības brīvību, taču šāda paplašināta elastība varētu apdraudēt *BEFIT* priekšlikumā izvirzītos vienkāršošanas mērķus.

3.10. EESK uzskata, ka iespēja kompensēt pārrobežu zaudējumus *BEFIT* grupā radīs nepieciešamību precizēt aspektus gan saistībā ar i) pārnesanas/pārneses laika ierobežojumiem, gan ii) līdzāspastāvēšanu ar otro pīlāru. Izmantojot apkopošanu, *BEFIT* ļaus pārrobežu zaudējumus vienā dalībvalstī kompensēt ar peļņu citā dalībvalstī, taču tas varētu būt pretrunā ar otrā pīlāra virsnodokli, kura mērķis ir nodrošināt efektīvo minimālo nodokļa likmi 15 % apmērā.

3.11. EESK norāda, ka personas datus, piemēram, informāciju par *BEFIT* grupas dalībnieku īpašumtiesību interesēm, varētu apstrādāt nodokļu administrācijas, lai piemērotu priekšlikuma IV nodaļu un lai izskatītu un panāktu vienprātību par *BEFIT* informācijas deklarācijas saturu un atsevišķu nodokļu deklarāciju apstrādi un novērtēšanu saskaņā ar V nodaļu. EESK iesaka jebkādu datu apstrādi, kas saistīta ar *BEFIT* sistēmu, veikt saskaņā ar VDAR noteikto datu minimizēšanas principu, ierobežojot ar personu saistītas informācijas vākšanu līdz līmenim, kas ir tieši svarīgs un nepieciešams, lai sasniegtu *BEFIT* priekšlikuma konkrētos mērķus, un glabāt datus tikai minimālajā laikposmā, kurš nepieciešams šādu mērķu sasniegšanai.

3.12. EESK piekrīt Komisijai, ka jāprecizē vairāki ar tiesību aktiem par transfertcenu noteikšanu saistītie jēdzieni un jautājumi, lai uzlabotu tiesiskā regulējuma skaidrību un paredzamību. Tas varētu samazināt atbilstības nodrošināšanas izmaksas MVU ikdienas darbībā un, iespējams, arī samazināt procesuālās un tiesvedības izmaksas, kas katru gadu rodas daudziem uzņēmumiem. Šajā saistībā ir vērts atzīmēt, ka dažus Komisijas priekšlikuma mērķus, iespējams, varētu sasniegt arī, uzlabojot direktīvu par nodokļu strīdu izšķiršanas mehānismiem, un ka vēl nav zināms, kā citas nozīmīgas trešo valstu jurisdikcijas attieksies pret jauno ES pieeju transfertcenu noteikšanas noteikumiem.

3.13. Jebkurā gadījumā EESK uzskata, ka būtu lietderīgi atjaunot ES Kopējo transfertcenu noteikšanas forumu, lai veicinātu atklātu diskusiju par nepieciešamību labāk risināt transfertcenu noteikšanas strīdus Eiropas Savienībā.

3.14. EESK piekrīt Komisijas viedoklim, ka direktīvas īstenošanas novērtējums piecus gadus pēc tās stāšanās spēkā varētu būt noderīgs un palīdzēs dalībvalstīm iegūt laiku un nepieciešamo palīdzību, lai pienācīgi īstenotu jauno regulējumu un vajadzības gadījumā grozītu tiesisko regulējumu. Šajā saistībā ir ļoti svarīgi, lai dalībvalstis sadarbotos un apmainītos ar informāciju par sistēmas turpmāko darbību.

3.15. Arī Komisijas plānotie pasākumi *BEFIT* efektivitātes un lietderības uzraudzībai šķiet mērķtiecīgi un attieksies uz tādiem aspektiem kā īstenošanas un *BEFIT* darbības sākotnējās izmaksas, to uzņēmumu grupu skaits, uz kuriem priekšlikums attiecas obligāti, un to uzņēmumu skaits, kuri izvēlas iesaistīties brīvprātīgi, kā arī atbilstības nodrošināšanas izmaksu attīstība un nodokļu dubultās uzlikšanas strīdu skaits.

(*) Priekšlikuma 48. panta 2. punktā norādīts, ka "papildus 1. punktā uzskaitītajām korekcijām dalībvalsts var, izmantojot papildu postenus, atļaut palielināt vai samazināt *BEFIT* grupas dalībniekiem, kas minētajā dalībvalstī ir rezidenti nodokļu vajadzībām vai atrodas pastāvīgas pārstāvniecības formā, iedalīto daļu".

3.16. EESK uzsver, ka ir svarīgi rūpīgi novērtēt atbilstības nodrošināšanas izmaksas un administratīvo slogu visiem iesaistītajiem uzņēmumiem, lai izprastu jaunās sistēmas faktiskos ieguvumus uzņēmumiem visā Eiropā.

3.17. EESK atzīmē: Komisija uzskata, ka *BEFIT* priekšlikums "ir būtisks arī no pašu resursu skatupunkta, kā norādīts 2021. gada paziņojumā "Jaunās paaudzes pašu resursi ES budžetam"". Tomēr ilgais un nenoteiktais likumdošanas process, ar ko saskaras *BEFIT* priekšlikums, pašreiz apgrūtina iespēju aplēst gan pašu resursu sadaļām pieejamo resursu apjomu, gan to, kad šādi papildu resursi būs pieejami.

3.18. Lai nodrošinātu pienācīgu koordināciju starp *BEFIT* un īpašajiem valstu nodokļu noteikumiem, ko dažās dalībvalstīs piemēro sociālās ekonomikas struktūrām, piemēram, kooperatīviem un sociālajiem uzņēmumiem, EESK aicina *BEFIT* sistēmā atzīt šādu īpašu fiskālo noteikumu esamību. Viens šādu noteikumu piemērs ir iespēja atskaitīt nodokli no peļņas, ko kooperatīvi un kooperatīvās grupas noguldījušas kā rezerves, kuras nevar sadalīt starp dalībniekiem uzņēmuma darbības laikā vai pat pēc tā likvidācijas. Cits piemērs ir iespēja atskaitīt nodokli no maksājumiem vai dividendēm, ko kooperatīvi izmaksājuši saviem biedriem proporcionāli to savstarpējām attiecībām. Šāda pieeja atbilstu Komisijas 2021. gada 9. decembra paziņojumam (Sociālās ekonomikas rīcības plāns) un Padomes 2023. gada 27. novembra ieteikumam Nr. 1344 (Padomes ieteikums par sociālās ekonomikas pamatnosacījumu izstrādi).

Briselē, 2024. gada 24. aprīlī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Oliver RÖPKE